CO DĚLAT A NEDĚLAT JAKO DOBROVOLNÍK

Jak pomáhat uprchlíkům odpovědně a eticky

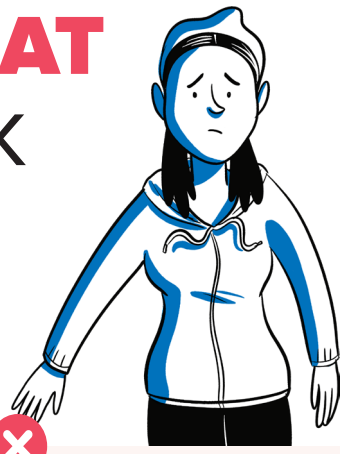

Buďte připraveni a řádně informováni

- Zjišťujte si aktuální informace o službách a podpoře pro uprchlíky.
- Zúčastněte se všech školení, která mohou rozšířit vaše znalosti a schopnosti pomáhat.
- Znejte svou roli a její limity.
- Ujistěte se, že víte, kde mohou uprchlíci hledat pomoc.

- Neposkytujte informace, pokud si problematikou nejste jisti nebo o ní nic nevíte.
- Nevědět, co se od vás očekává (v případě pochybností se obraťte na své organizace nebo UNHCR).
- Nepředstavujte se jako zaměstnanec UNHCR nebo vlády. Vysvětlete, že jste se rozhodli uprchlíkům pomáhat dobrovolně – že jste dobrovolník.

Zachovejte důvěrnost informací

- Respektujte soukromí.
- Příběhy uprchlíků s nikým nesdílejte.
- Odkazujte lidi na zavedené zdroje/místa, vždy myslete na jejich bezpečnost a důstojnost.
- Vysvětlete význam zachování důvěrnosti v kontextu vaší role.
- Uvědomte odpovědné orgány, pokud jiní dobrovolníci rozebírají nebo prozrazují důvěrné informace.

- Neprozrazujte ani nerozebírejte informace, které by mohly být pro uprchlíky nebo jejich komunitu škodlivé.
- Nepořizujte fotografie osob, pokud o to nejste požádáni.
- Nesdílejte příběhy lidí veřejně, např. na Facebooku, internetu, s médii nebo jinými osobami. To platí i pro příbuzné a jiné dobrovolníky.

UNHCR
The UN Refugee Agency

Regionální kancelář UNHCR pro Evropu
www.unhcr.org/europe

Jednejte s lidmi s úctou a respektem

- Představte se a vysvětlete svou roli dobrovolníka.
- Nesuďte.
- Jednejte se všemi lidmi bez rozdílu a s respektem.
- Rozvíjejte skutečné, empatické a vzájemně prospěšné vztahy.
- Aktivně naslouchejte.
- Buďte otevření a nesuďte.
- Jednejte se všemi s respektem (i když nemusí sdílet vaše tradice a společenské normy).
- Respektujte právo člověka činit vlastní rozhodnutí.
- Respektujte rozhodnutí pečovatelů o děti, např. rodičů, opatrovníků atd.
- Pokud se domníváte, že bezpečí či život osob nebo pečovatelů je v ohrožení, obraťte se na příslušného odborníka.

- Nezačínejte vykonávat práci nebo oslovovat lidi, dokud se nepředstavíte.
- Nesuďte rozhodnutí nebo pocity ostatních (například neříkejte: „To jste neměli dělat. Kdybych byl na vašem místě, tak to udělám tak a tak.“
- Nikdy se nevyjadřujte ani nechovejte neuctivě v souvislosti s kulturou, věkem a pohlavím osoby, např. se nedotýkejte osoby opačného pohlaví.
- Nepředpokládejte, že ostatní lidé mají stejné přesvědčení nebo zastávají stejné politické názory jako vy.
- Nevnucujte se ostatním a netlačte na pilu.
- Nerozhodujte a nehovořte za ostatní.
- Nenavazujte kontakt s dětmi ani se jich nedotýkejte bez svolení rodičů, např. pokud chcete dětem něco předat, učiňte tak prostřednictvím rodičů, abyste posílili jejich roli pečovatelů.
- Neprobírejte s dobrovolníky politiku.

Poskytujte přesné informace

- Poskytujte přesné a aktuální informace.
- Buďte si vědomi limitů svých dovedností a znalostí.
- Pokud požadovanými informacemi nedisponujete, sdělte jednotlivci, že je pro něj obstaráte a pak ho budete informovat.

- Neposkytujte nepravdivé informace.
- Nevymýšlejte si, pokud neznáte odpověď.
- Neslibujte.
- Nepředvádějte se.

Podporujte samostatnost

- Věřte ve schopnosti lidí bez ohledu na jejich věk, pohlaví, mobilitu, zdraví, vzdělání, kulturu atd.
- Pomáhejte ostatním a podporujte je, aby sami přijímali rozhodnutí. Ptejte se, co by ke zlepšení situace udělali oni.

- Nepředpokládejte, že víte, co lidé chtějí.
- Nedělejte všechno sami.
- Pokud daný člen uprchlické komunity neřekl nějakou informaci přímo vám osobně, nikdy si nic nedomýšlejte.

Naslouchejte

- Naslouchejte a souhlasně přikyvujte.
- Buďte trpěliví a zachovejte klid.
- Pochvalte silné stránky a schopnosti.

- Netlačte na lidi, aby vám vyprávěli své příběhy.
- Nežádejte od nich, aby vám vyprávěli konkrétní příběhy jiných lidí.
- Nevyprávějte příběhy jiných osob (nepomlouvejte).
- Nehněvejte se.
- Nepřehlížejte silné stránky a nedělejte věci za ostatní.
- Nemyslete si, že musíte vyřešit všechno.

Odkazujte, podávejte zprávy a účastněte se schůzek

- Když vás osloví někdo, kdo vyjádří zájem se do programu zapojit.
- Uvědomte si, že jakožto dobrovolník máte vliv na ostatní.
- Vyplňujte požadované formuláře pro podávání zpráv a dělejte si poznámky.
- Nepřestávejte odkazovat a podávat zprávy.
- Nevynechávejte schůzky.

- Nepodceňujte důležitost své role.
- Nepřestávejte odkazovat a podávat zprávy.
- Nevynechávejte schůzky.

Pečujte o sebe

- Odpočívejte a pečujte o sebe.
- Veďte zdravý životní styl.
- Věnujte čas rodině a přátelům.
- Svěřujte se s problémy někomu, komu důvěřujete.

- Nedovolte, abyste se kvůli tomu, že pomáháte ostatním, cítili unavení, podráždění, neefektivní či nesoucitní.
- Neizolujte se od svých přátel a rodiny.
- Nezanedbávejte své zdraví.
- Nehněvejte se.
- Neuchylujte se kvůli stresu ke kouření, drogám a alkoholu.
- Nezapomeňte, že nesete určitou zodpovědnost a že vaše činy ve vašem soukromém životě mohou ovlivnit to, jak budete vnímáni jako dobrovolník.